

de divin. instit., c. 24; sanctus Augustinus, lib. vi De civit. Dei, cap. 9. Origenes et alii tenentes ut impossibile, quod aliqui ex hominibus possent habere pedes contra alios, quia tunc essent capite infra et pedibus supra, essentque sub terra, sicque in diverso mundo sub diverso sole et luna et hujusmodi; at revera nullus nunc est amplius de illorum existentia ambigendi locus, cum post adinventas varias insulas a Christophoro Columbo et nostro Joanne Perez anno 1492 ex supradictis a n. 82 et detectam Americam ab Americo Vesputio Florentino ann. 1497 jam experimento compertum sit, homines vere exstare, qui obversa nobis ex diametro vestigia premunt, nec stant pedibus supra et capite infra, nec sub terra, sed sunt sicuti nos supra terram, quia ubique cœlum semper est supra et ambulant ipsi uti nos capite cœlum versus et pedibus infra, id est supra terram; sicque omnes dicimus esse supra terram, non quidem quia sumus ex ista parte, vel illa, sed quia sumus propinquiore cœlo, quam ipsa terra, in qua sumus; ponatur enim aliquis homo in quacunque parte orbis voluerimus et a pedibus illius protrahatur diameter terræ transiens per centrum terræ et transeat ad aliam extremitatem terræ, homo existens in illa extremitate, quam tangit alia pars diametri, vocabitur antipod alterius. Unde, si unus homo sit in vero puncto orientis et alter in vero puncto occidentis, illi distant ut antipodes et sunt sibi invicem veri antipodes et pariter, si unus sit in vero puncto septentrionis, et alter in vero puncto austri, erunt sibi invicem antipodes, et tunc isti antipodes sic se habent, quod uterque est supra terram, nam ille, qui est in vero puncto orientis, propinquior est cœlo, quam terra, quæ est ibi in oriente; et qui est in vero puncto occidentis, propinquior est cœlo quam terra, quæ est ibi in occidente: sicque omnes sunt supra terram et nulli sub terra, quia infra eam nihil est, cum ipsa sit infra omnia et ipsius centrum sit infimum in toto orbe et omnes sunt sub cœlo, quia supra omnes res est cœlum, cum ultra corpora cœlestia ascendendo nihil sit et cœlum, sicut et terra, sit rotundum et sphaericum propter eandem supra adductas Scripturæ auctoritates et fere easdem, aliasque rationes adductas de rotunditate mundi, cum ipse, ut patet ex ejus definitione adducta supra n. 5, « sit compages cœlo, terraque coagmentata, » etc.

(116) Epistola S. Zachariæ Rom. Pont. quam Baronius ad annum 748, n. 3 et seqq. describit, non ad Otilonem ducem Bajoariorum, sed ad S. Bonifacium Moguntinum episcopum data fuit, ac X n. est inter Zachariæ epistolæ Collect. concil. Edit. Venetæ ann. 1753, tom. VIII, col. 25 et seqq. Ex hac autem epistola evincitur, Virgilii nomen de errore ad Rom. Pont. a S. Bonifacio delatum, quod alium sub terra mundum esse, aliosque homines, qui alio, quam nos sole aliaque luna illuminarentur, docere ferretur, Zachariam vero Bonifacio quidem præcepisse, ut Virgilium, si, quæ tradere perhibebatur, re ipsa defenderet, de concilii sententia sacerdotio deiceret, Ecclesiæque communionem privaret; litterasque ad eundem Virgilium scripsisse, quibus Ro-

(110. Nec valet objicere, quod Zacharias Papa omnes Antipodum assertores damnaverit, jussissetque Vigilium, seu ut alii dicunt, Virgilium episcopum, urgente S. Bonifacio archiepiscopo Moguntino, a Divinis suspendi, ex eo duntaxat, quod Antipodes exstare assereret; unde plures sancti Patres, et veteres doctores ipsos absolute negarunt. Non valet, inquam, quia Zacharias Papa damnavit solum eos, qui assererant, exstare Antipodes in altero mundo distincto a nostro, sicque admittentes plures distinctos mundos, quod divinæ repugnat Scripturæ, quia si essent plures distincti mundi, sequeretur, quod non omnes homines ex Adam geniti fuissent, quod non omnes a Christo Domino, qui in hunc mundum tantummodo venit, fuissent redempti, quod alius sol et luna exstarent præter illa duo luminaria magna a Deo creata, et alia hujusmodi, quorum assertores merito damnari debuerant. Et quod in hoc sensu duntaxat Antipodum assertores a Zacharia Papa damnati fuerint, patet ex Epist. ipsius Zachariæ apud Baronium ad Otilonem Bavarie Ducem data (116), quam erudite expendit M. Velserus, lib. v Rerum Baicarum, ut refert Ricciolus scol. 1, in cap. 20, lib. 1 Almagesti, et sequitur citat. P. Fortunatus, dict. tom. II, tract. 1, dissertat. 1, sect. 7, § Antipodes. Imo dictus Vigilus, seu Virgilius episcopus prætensus ob id a divinis suspensus a Zacharia summo Pontifice, fuit vir sanctissimus ab omni hæresi penitus immunis, fuitque inter sanctos relatus a Gregorio IX, ut refert eruditissimus Dominus Berninus tom. II, fol. 390, *Historie omnium hæresum*, Italice scriptæ, ibi in margine. « Sanctus Virgilius relatus fuit inter Sanctos a Gregorio IX. » Vide Baron, an. 748, n. 4, in fine, et n. 11, in margine, ad Vitam dicti S. Bonifacii lib. II, cap. 8, ibique dictus Berninus concludit ex Baronio, citat. an. 748, per tot., falsas fuisse dictas accusationes allatas, ut præ tenditur, a S. Bonifacio ad Zachariam Pontificem contra S. Virgilium. Hinc in prædicto sensu intelligendi sunt sancti Patres, alique veteres doctores, qui antipodes negaverunt, quia suis temporibus nondum experimento compertum fuerat in hoc eodem mundo homines exstare, qui obversa nobis ex diametro vestigia premunt ratione rotunditatis mundi, seu cœli et terræ.

(111. Ad uberiorem hujusmodi captum mam venire jubebatur, interea tamen ei sacris non interdixisse. Hunc porro Virgilium, cui similitates cum S. Bonifacio Moguntino episcopo intercessere, a S. Virgilio episcopo Salisburgensi, quem Gregorius IX in sanctorum numerum retulit, Baronius ad annum 748, n. 2, alique eruditione præstantes viri non esse distinguendum arbitrantur. Verum bis repugnat Pagius in *Critica historico-chronologica* ad Baronii *Annales* anno 746, n. 7, cui alii assentiuntur. Ut ut sit. Virgilius, quo tempore accusatus de errore a S. Bonifacio fuit, nec Salisburgensi, nec alii cuiquam Ecclesiæ præerat. Vide exercitationem *De Christiana religione a naturalibus disciplinis non aliena*, impressam Romæ anno 1784, n. 22.

reflectatur, quod terra rotunda, seu sphaerica pendeat in medio aeris sine ullo sustentaculo, et quod cœlum pariter rotundum et sphaericum sit undique distans æqualiter a terra; unde si hæc perforaretur ex una parte ad aliam, videretur cœlum etiam subtus nos, et si in tali foramine projiceretur aliqua petra quamvis gravis, non transiret unquam ad aliam partem oppositam cœli, quia a medio illuc ascenderet cœlum versus, sed remaneret in medio, seu centro, tanquam in loco suæ quietis; quælibet enim res gravis super terram habet naturalem inclinationem tendendi ad sum centrum, seu ad punctum in medio ipsiusmet terræ, ad instar ferri, quod naturali sympathia tendit semper ad magnetem: sic si aliquis homo descenderet illuc, cum esset in medio, posset dici, quod staret pedibus, et capite sursum eodem et tempore, quoniam umbilico teneret centrum, et aliæ partes essent omnes versus cœlum. Item, si ibi adesset scala, duæ personæ possent pergere in duas partes oppositas, et ambæ ascenderent versus cœlum, quia *cœlum undique sursum*, et ambæ descenderent ab imo, seu profundo.

(112. Mundi, seu terræ circuitus, secundum Hipparcum, est 34 millia, et 626 miliariorum: secundum Eratostenem, est 31 millia, et 500 miliariorum: secundum Ptolemæum, est 22 millia et 500 miliariorum: secundum Alfragranum est 20 millia, et 400 miliariorum; et secundum aliquos recentiores est 19 millia, et 80 miliariorum; at vero secundum veriorum, et receptiorum opinionem est 21 millia, 600 miliariorum italicorum; secundum enim hanc opinionem facilitatur magis computus, attribuendo cuique gradui lineæ 60 miliaria Italica, quæ constituunt 30 leucas Gallicas, 23 Germanicas, et 10 Polonicas, et Hungaricas, et cum gradus circa universum orbem numerentur 360 ac quilibet gradus dividatur in 60 minuta, et quodlibet minutum valeat tantum, quantum unum miliarium Italicum, facile comprehenditur circuitum mundi, seu totius terræ esse 21 millia, et 600 miliariorum Italicorum. Hinc, qui posset totum orbem circumire sine ullo impedimento aquarum, montium, et hujusmodi, perficiendo 30 miliaria qualibet die, compleret suum iter in 720 diebus; unde illi remanerent adhuc decem supra didimus ad faciendam plenam relationem sui itineris seu circuitus, et ad complendos duos integros annos.

(113. Hic tamen est advertendum, quod qui circumveniunt mundum versus Orientem, et redeunt versus Occidentem ad eundem locum, unde discesserunt, numerant diem unam plus quam habitatores illius loci; unde, si illi habitatores habent v. grat., diem Dominicum, ipsi habent diem lunæ, quia eodem momento, quo, in loco, unde quis discedit, sunt viginti quatuor horæ, locus ab ipso distans 15 gradibus in longitudine versus Orientem, habet jam unam horam noctis, et locus distans 30 gradibus, habet jam duas noctis horas, et sic succes-

sive discurrendo, cum quicumque 15 gradus unam horam constituent, et 360 gradus, quibus constat ambitus universæ terræ, importent 24 horas, seu diem unum integrum.

(114. Econtra, qui circumveniunt mundum versus Occidentem, et redeunt versus Orientem ad eundem locum unde discesserunt, numerant diem unum minus quam habitatores illius loci: unde si illi habitatores habent v. g. diem Dominicum, ipsi habent diem sabbati, quia versus Occidentem quibuscunq. 15 gradibus fit nox una hora tardius, quam in dicto proprio loco, a quo pergendo versus Occidentem discesserunt, et ad quem revertendo versus Orientem redierunt, sicuti ut dictum est n. anteced. versus Orientem, quibuscunq. 15 gradibus fit nox citius, quam in proprio loco: qui enim pergunt versus Orientem inveniunt noctem citius, et qui pergunt versus Occidentem, inveniunt ipsam tardius una hora quibuscunq. 15 gradibus, quibus omnibus in unum conflatis usque 360 qui sunt circumferentia, seu circuitus totius orbis, conficiuntur 24 horæ, seu unus dies.

(115. Si autem duo eodem tempore circumirent totum orbem, uno pergente versus Orientem, et altero versus Occidentem, quocunq. loco se invenirent, seu sibi occurrerent, differrent ab invicem uno die; unus v. g. haberet diem Dominicum, et alter diem Lunæ; quia, dum ille, qui pergit versus Orientem, lucratur unam horam quibuscunq. 15 gradibus, alter qui pergit versus Occidentem eodem tempore unam perdit: et supposito, quod tam unus, quam alter perfecerit 180 gradus itineris, ille versus Orientem lucratus fuisset 12 horas, et alter versus Occidentem perdidisset pariter horas duodecim, quæ omnes efficiunt 24 horas, seu unum integrum diem, quo unus differt ab altero. Et si deinde prosequerentur suum iter, ambo redeundo ad locum unde discesserunt, unus ab Oriente, et alter ab Occidente, differrent necessario ab invicem duobus diebus; nam si v. g. habitatores haberent diem Dominicum, ille, qui perrexisset versus Occidentem, et regressus fuisset versus Orientem, haberet diem sabbati, et ille, qui perrexisset versus Orientem, et regressus fuisset versus Occidentem haberet diem lunæ; cum unus lucratur unum diem, et alter perdat alium, sicque inter ipsos remaneat differentia duorum dierum, sicuti de facto contigit quibusdam nautis Batavis, seu Hollandicis, qui eodem tempore Amstelodamo discessi alii versus Orientem, et alii versus Occidentem, in suo regressu, illi, qui perrexerant versus Occidentem, numerabant diem sabbati, et illi, qui perrexerant versus Orientem, numerabant diem Lunæ, dum Amstelodam numerabatur dies Dominicus, hinc est, quod Hispani alias habeant festivitates in insulis Philippinis, quam Batavi, seu Hollandici in Indiis Orientalibus, ex quo illi navigaverint versus Occidentem, et ipsi versus Orientem, ut refert eruditissimus Antonius Chiusole

in *Geographia orbis antiqui et moderni*, tom. II, cap. 20, § 35.

(116. Ex supradictis oritur dilucidatio curiosi problematis, quomodo sit possibile, quod ex duobus gemellis ambobus natis, et mortuis in eodem die, et momento, unus plus altero vixerit die uno, vel duobus diebus?

(117. Hinc juvat ad uberiores notitiam aliqua de sphaera tradere. Sphaera nomine intelligitur corpus solidum in omni sua parte rotundum, quo nomine astronomi intelligunt universam machinam orbis.

(118. Sphaera potissimum pro artificiali sumitur, quae est instrumentum rotundum ad iristar globi, seu pilae compositum ex diversis punctis, et circulis, et lineis, adinventum ab astronomis ad explicandum motum, et apparentias astrorum cum variis effectibus, quos producunt, repraesentando in ipso orbem universum. Vocatur sphaera artificialis ex quo sit artis inventio, ad distinctionem sphaerae naturalis. (119. Ejus inventor, et auctor non certo scitur; alii enim hoc mirabile adinventum Atlanti tribuunt, unde Diodorus lib. IV, de eo scribens dixit: « Illum astrologiae fuisse peritissimum, deque sphaera primum inter homines disputasse, qua ex re visus est caelum suis humeris sustinere, locum praebente fabulis sphaerae inventionem ». Alii Anaximandro potius Milesio id acceptum referunt, utpote qui, referente Laertio lib. II, « primus terrae, marisque circuitus descripsit, et sphaeram insuper construxit. » Plerique tamen sphaerae inventorem volunt Archimedes; de ipso enim loquens Cicero lib. V Qq. *Tusculanarum* ait: « Cum Archimedes lunae, solis, quinque errantium motus in sphaeram illigavit, effecit idem, quod ille, qui in *Timaeo* mundum aedificavit, Platonis Deus, ut tarditate et celeritate dissimillimus motus una rege- ret conversio; quod si in hoc mundo fieri sine Deo non potest, nec sphaera quidem eisdem motus Archimedes sine divino ingenio potuisset imitari. » Hinc de hac Archimedis sphaera sic olim cecinit Claudianus:

Jupiter, in parvo cum cerneret aethera vitro,

Risit, et ad superos talia dicta dedit;

Hucine mortalis progressa potentia curae?

Jam meus in fragili luditur orbe labor.

Jura poli, rerumque fidem, legesque deorum,

Ecce Syracusius transtulit arte senex.

Inclusus variis famulatur spiritus astris,

Et vivum certis motibus urget opus.

Percurrit proprium mentitus signifer annum,

Et simulata novo Cinthia mense redit.

Jamque suum volvens andax industria mundum,

Gaudet, et humana sidera mente regit.

(120. Haec sphaera vocatur *armillaris*, eo quod ex pluribus solidis circulis inter se connexis, seu intextis veluti *armillis* constet, quibus circuli, quos in mundi sphaera imaginamur, respondere intelliguntur.

(121. Decem quippe in armillari sphaera circuli vulgo repraesentantur, sex majores, et quatuor minores; Sex majores sunt *horizon*, *meridianus*, *aequator*, *zodiacus*, *colu-*

rus aequinoctiorum, et *colurus solstitiorum*; et omnes isti transeunt per sphaerae, seu mundi centrum; omnes sphaeram, seu mundum in duas partes aequales dividunt, omnes habent idem centrum simul, et cum mundo, omnes inter se sunt aequales, et omnes se mutuo bifariam dividunt; quatuor vero minores sunt *tropicus caneri*, *tropicus capricorni*, *circulus polaris arcticus*, et *circulus polaris antarcticus*; et omnes isti diversimode a majoribus cadunt extra sphaerae, seu mundi centrum, sphaeram, seu mundum dividunt in duas partes inaequales, habent centrum diversum inter se, et diversum a centro mundi, et non omnes aequales sunt inter se, sed eo minores fiunt, quo magis a sphaera centro recedunt.

(122. Ex dictis sex majoribus circulis, tres sunt, nempe *horizon*, *meridianus* et *aequator*, quorum poli, seu puncta, ex quibus describuntur, sunt magni momenti in sphaera, et vocantur *puncta cardinalia*.

(123. Primi igitur ipsorum cardines, seu puncta cardinalia sunt duo poli mundi, circa quos omnino immotos, ac fixos sol, luna, ac caetera astra diurna revolutione moventur, et terminant extremitatem axis ipsius mundi, unus versus Septentrionem, et alter versus Meridiem. (124. Nomen *polus* venit a verbo graeco *πολεω*, quod latine significat *volvare*, seu *in gyrum agere*, quia circa istos omnino immotos astra continue volvi concipiuntur.

(125. Horum polorum alter vocatur *arcticus*, *septentrionalis* et *borealis*, et alter ex diametro oppositus, appellatur *antarcticus*, *meridionalis* et *australis*. Polus arcticus ille est, qui nobis Europaeis versus Septentrionem habitantibus perpetuo apparet, juxta illud Virgilii lib. I *Georg.*, v. 242.

Hic vertex nobis semper sublimis...

(126. Et dicitur *arcticus* a quadam constellatione stellarum, quam graeci appellant *ἄρκτος*, et Latini *Ursam*. Dicitur pariter *Septentrionalis* a septem lucidioribus stellis componentibus dictam constellationem *Ursae majoris*, et eo quod sit versus Septentrionem; item dicitur *borealis* a vento Borea inde flante. Polus autem antarcticus ille est, qui ex adverso positus nos Europaeos perpetuo latet, juxta illud Virgilii, *loc. cit.*, v. 242.

Sub pedibus Styx atra videt, manesque profundi:

et dicitur *Antarcticus*, eo quod arctico ex diametro oppositus sit; et dicitur etiam *Meridionalis*, eo quod sit versus meridiem, ac etiam *Australis*, quia ab ea mundi parte ventus ille spirat, quem *Australem* appellamus.

(127. In medium horum polorum pendet terrae globus, ita ut, si deberet pertrahi funis a polo arctico usque ad antarcticum, necesse deberet haec transire per medium terrae, quae posset videri quaedam margarita filo trajecta: et, si id fieri posset, deberet terra habere duo foramina, unum versus septentrionem, et alterum versus meridiem: unde, quia id fieri nequit, mathematici accurate

signarant duo puncta, ubi debuissent fieri duo dicta foramina, et haec vocarunt *Polos* ad instar duorum polorum firmamenti. Habemus igitur etiam duos polos super terram, nempe dictum polum arcticum versus Septentrionem, ubi conspicitur perforatus glori- bus supra; et dictum polum antarcticum versus Meridiem ex diametro oppositum polo arctico, et habemus etiam diametrum, qui in imaginatione pertrahitur ab uno polo ad alium, et vocatur *axis*: quamvis rigore loquendo in hoc differant diameter, et axis, quod omnes axes sunt diametri, quia omnes transeunt per medium orbis: sed non omnes diametri sunt axes, quia solum illi sunt axes, circa quos fit aliquis motus.

(128. Axis ergo mundi est recta linea ab uno ad alterum polum deducta, circa quam omnino immobilem astra omnia ab ortu in occasum rapiuntur: sicque omnes planetarum orbis habent suum axem, circa quem fingitur undique volvi quotidie caelos ad instar rotae currus circa suum ligni axem; cum autem totam mundi machinam sustinere videatur, sic de eo Caesarem alloquens cecinit Lucanus, lib. I, v. 56:

Aetheris immensi partem si presseris unam,
Sentiet axis onus librati pondere caeli.

(129. Ultra assignatos supra n. 123 praedictorum majorum circulorum principaliores cardines, seu puncta cardinalia, sunt etiam *zenith* et *nadir*; *zenith* Arabice, Latine *vertex caeli* dicitur, et *nadir* Arabice, Latine *imum caeli* vocatur. Haec duo cardinalia puncta sola mente concipiuntur, nam *zenith* imaginatur esse illud caeli punctum, quod ad perpendicularium verticis terrestri habitatoris imminet, id est illud caeli punctum, quod v. g. meo capiti imminet in quacun- que parte mundi existam, et hoc mutatur, quoties ego mutem meam situationem, et meum horizontem; *nadir* vero imaginatur esse illud punctum, quod ex diametro, seu perpendiculariter oppositum *zenith* meis pedibus subjicitur; suntque ambo horizontis poli.

(130. Item praedictorum majorum circulo- rum principales cardines, seu puncta cardinalia, sunt puncta veri ortus, et veri occasus solis, seu puncta, in quibus sol oritur, et occidit, tempore aequinoctii, id est cum dies noctibus ubique terrarum aequales efficit; et haec puncta cardinalia ortus, et occasus, sunt illa, in quibus horizon ab aequatore secatur, habenturque quasi poli meridiani; at his breviter traditis, de circulis ex ordine est etiam breviter discurrendum.

(131. Primus igitur juxta supra n. 121 traditum ordinem, est *horizon*, qui est circulus major sphaeram, seu mundum in duo hemisphaera, seu duas partes aequales, superiorem et inferiorem dividens; et est duplex, sensibilis nempe, et rationalis. (132. Horizon sensibilis, seu physicus, est ille circulus, quem unusquisque in vasta aliqua planitie, vel medio mari constitutus visu undique circumacto definit, eoque, veluti

commisura quadam, caelum una cum terra conjungi videtur; qui horizon ratione tumoris terrae non solet extendi ultra decem, vel duodecim milliaria undique plus, aut minus, prout persona reperitur in eminentiori, aut imiori situ; unde hic circulus horizon dicitur, a verbo graeco *ὄριζον*, quod latine idem est ac *finis*, sive *termino*, quia, eo mediante, pars caeli conspicua finitur, seu terminatur, et ab inconspicua dirimitur. Hinc a multis horizon appellatur *terminator*, *fnitor* et *fniens*; diciturque *sensibilis*, quia protrahi nequit ultra quod pervenire potest visio unius hominis. Horizon rationalis, sive intelligibilis, aut astronomicus est ille, qui per terrae centrum transiens, caelum in duas aequales partes dividit, terminatque dies, ac noctes artificiales; et hic variatur ad variationem situs cujusque personae tam versus Orientem, aut Occidentem, quam Septentrionem, aut Meridiem, siquidem ex duobus punctis *zenith* et *nadir* describi intelligitur; quocirca cum ab uno loco in alium tendimus, horizontem mutamus, quia *zenith* et *nadir*, qui ei deserviunt ut poli, mutantur; diciturque *rationalis* sive *intelligibilis*, quia sola mente, non sensu attingitur, et *astronomicus*, quia ab astronomis consideratur.

(133. Meridianus est circulus major, qui per mundi polos arcticum et antarcticum, et per *zenith* et *nadir*, sive polos horizontis transit, quique sphaeram in duas partes aequales, orientalem nempe et occidentalem dividit, et dicitur *Meridianus*, seu, ut ait Ptolemæus, *circulus meridiei*, graeco *μεσημεριος*, quia cum sol ad ipsum pervenit, id est ad medietatem sui cursus inter Orientem et Occidentem, efficit medium diem omnibus illis, qui sunt sub una medietate hujus circuli, et mediam noctem illis, qui sunt in parte opposita sub alia medietate, quia ex aequo ab Oriente, et Occidente distat, unde puncta veri ortus, et occasus quasi duo ipsius poli merito considerantur.

(134. Aequator, Graece *ισσημεριος*, Latine, *aequidialis*, seu *aequinoctialis*, est circulus major sphaeram in duas partes aequales dividens, nempe in meridionalem, seu australem, et in septentrionalem, seu borealem. Dicitur *aequidialis*, seu *aequinoctialis* vel *aequator*, quia, cum sol illum perlustrat, diem nocti aequalem ubique terrarum perpetuo efficit; idque bis in anno contingit, nempe circa diem 21 Martii, et circa diem 23 Sept.; tunc quippe sol inter duos mundi polos medium locum occupat, siquidem ejus poli idem sunt cum polis mundi arctico et antarctico, et idem est utriusque axis; insuper regiones, quae sunt sub hoc circulo, habent perpetuo aequinoctia, id est diem, et noctem semper aequalem.

(135. Zodiacus est circulus major zonae ad instar obliquae sphaeram cingens, quique bifariam oblique secat aequatorem, et vicissim ab eo scinditur in duas partes aequales, quarum altera ad Septentrionem, et altera ad austrum declinat. Vocatur *zodiacus* a graeco vocabulo *ζώδιον*, quod latine significat

